

Między książkami

WOJEWÓDZKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA W OPOLU

„Ogrody literatury”

Projekt

Podjąć próbę zrozumienia literatury. Móc spotkać się i porozmawiać z autorami. Przybliżyć się do najciekawszych zjawisk literackich. Poznać różnorodność gatunków i form pokazywania literackiego świata, a ostatecznie wejść do wielobarwnego ogrodu literatury. Wszystko to umożliwił projekt realizowany przez Wojewódzką Bibliotekę Publiczną w Opolu.

Dzięki dofinansowaniu ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury oraz z budżetu samorządu województwa opolskiego przez cały 2020 r. tradycyjnie, ale też za pośrednictwem internetu, można było spotkać się z autorami różnych gatunków, laureatami znaczących nagród literackich, autorami literackimi, osobami znanymi z mediów, erudydami.

W ramach projektu „Ogrody literatury” Wojewódzka Biblioteka Publiczna gościła Katarzynę Kobylarczyk, reporterkę, pisarkę, laureatkę dziennikarskich nagród Zielonej Gruszki i „Za różnorodnością, przeciw dyskryminacji”. Autorkę w 2020 r. nominowaną do nagrody im. Beaty Pawlak, tegoroczną laureatkę Kryształowej Karty Polskiego Reportażu - Nagrody Prezydenta Lublina oraz Nagrody im. Ryszarda Kapuścińskiego za reportaż literacki. Tak wysokie oceny zyskała książka *Strup. Hiszpania rozdrapujemy* - „dowód na to, że posługując się wyłącznie faktami, można tworzyć literaturę piękną”, jak uzasadniał poeta i tłumacz Abel Murcia.

W projekcie „Ogrody literatury” nie mogło zabraknąć spotkania z poetą, Tomaszem Różyckim

Mieliśmy możliwość spotkać się i porozmawiać z Anną Dziewit-Meller, pisarką, dziennikarką, felietonistką, propagatorką literatury, założycielką portalu o książkach BukBuk, w 2016 nominowaną do Nagrody Grand Press. Autorkę m.in. *Góry Tajget*, bestsellerowych książek dla dzieci z cyklu *Damy, dziewczuchy, dziewczyny*, gościliśmy z jej najnowszą książką *Od jednego Lucypera*.

Gościliśmy też Michała Nogasia. Znawcę i propagatora literatury, do wielu lat rozmawiający z pisarkami i pisarzami, sam został autorem książki *Z niejednej*

półki. Wywiady, która zyskała uznanie czytelników. 37 rozmów na prawie 700 stronach, to m.in. rozmowy z czworgiem laureatów Literackiej Nagrody Nobla - Olgą Tokarczuk, Swietlaną Aleksijewicz, Orhanem Pamukiem i Mario Vargasem Llosą. Wywiady z najważniejszymi twórcami i twórczyniami na świecie, m.in.: Margaret Atwood, Paulem Austerem, Chimamandą Ngozi Adichie, Zadie Smith czy Elizabeth Strout.

W przeddzień uzyskania nagrody Wielkiego Kalibru za *Roztopy*, najlepszą powieść krymi-

nalną 2019 r., gościem czytelników WBP był Jędrzej Pasierski. Laureat II wyróżnienia w konkursie Czarny Kapelusze 2019 organizowanym przez Poznański Festiwal Kryminału „Granda” nawiązuje do najlepszych, klasyczny wzorów powieści kryminalnych.

Sergiej Lebiedev, to kolejny gość „Ogrodów literatury”. Rosyjski dziennikarz, poeta, prozaik, którego debiutancka powieść *Granica zapomnienia* trzy lata temu zachwyciła cały świat, nominowana była do najważniejszych nagród w Rosji, a „The Wall Street Journal” uznał ją za jedną

z dziesięciu najlepszych powieści 2016 r. Najnowsza książka *Dzieci Kronosa*, historia pewnej rodziny na tle dwóch totalitaryzmów, otrzymała Nagrodę im. Natalii Gorbaniewskiej.

Tuż po ogłoszeniu tegorocznego laureata Nagrody Nike, gościem Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Opolu był Radek Rak, pisarz fantasy, którego wyróżniono za *Baśń o wężowym sercu albo wtóre słowo o Jakobie Szeli*, książkę, która według oceny kapituły Nagrody „przypomina też o potrzebie mitu, podpowiada, że pod powierzchnią rzeczywistości - u podszewki rzeczy, w ciemności fastrygowanej płaczącą się fosforescencją - pulsują dawne mitologie”. Radek Rak w 2020 r. otrzymał też m.in. Nagrodę im. Janusza A. Zajdla i Nagrodę Główną w Nagrodzie Literackiej im. Jerzego Żuławskiego.

W projekcie „Ogrody literatury” nie mogło zabraknąć spotkań z poezją w najlepszym wydaniu - twórczością opolanina Tomasza Różyckiego, laureata Nagrody Kościelskich, nominowanego do Nagrody Literackiej Gdynia, Nagrody Poetyckiej im. Wisławy Szymborskiej, kilkakrotnie do Nagrody Nike. Po kilku latach milczenia wydał nowy tomik *Kapitan X*, przemyślany i starannie skomponowany cykl poetycki, którego dominantę stanowi imaginacyjna podróż w przestrzeń kosmiczną. Niezwykła podróż szlakiem wyobraźni to powód do rozważań na temat makrokosmosu - Wszechświata i mikrokosmosu - ludzkiego wnętrza.

Celem projektu obok popularyzacji literatury było pokazywanie kodów literatury, stąd spotkania z historykiem literatury, krytykiem literackim, profesorem Pawłem Próchniakiem. Jego najnowsza książka *Promieniowanie tła. Szkice o wierszach i czytaniu*, to zbiór esejów ukazujący, jak czytać wiersze i jak czerpać z nich radość, zrozumienie, mądrość.

W ramach projektu nie mogło zabraknąć spotkań z opolską literaturą. Wspólnie z Nauczycielskim Klubem Literackim oraz opolskim oddziałem Związku Literatów Polskich zorganizowane zostały spotkania m.in. z Ewą Kacą, Wojciechem Ossolińskim, Zofią Kulig. Do historii opolskiego ZLP odwołała się wystawa zorganizowana z okazji 65-lecia założenia w Opolu regionalnego oddziału Związku.

Niestety nie wszystkie działania promujące literaturę mogły odbyć się z udziałem publiczności. Rozwiązaniem tej sytuacji stały się transmisje rozmów, których zapisy umieszczone zostały na Facebooku WBP w Opolu.

Realizacja projektu „Ogrody literatury” i zaproszenie przez Wojewódzką Bibliotekę Publiczną w Opolu wielu wspaniałych twórców, było możliwe dzięki dofinansowaniu ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury oraz współfinansowaniu projektu z budżetu samorządu województwa opolskiego.

© P

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Książka zawsze dostępna

Choć każda pora roku jest porą na czytanie, to wszyscy się chyba zgodzimy, że książka w długi jesienny wieczór leży w dłoni równie dobrze, jak kubek gorącej herbaty.

Niestety, tegoroczna jesień, jak i cały bieżący rok, jest specyficzna. Parę tygodni temu byliśmy zmuszeni - wraz z innymi instytucjami kultury - kolejny raz zamknąć drzwi biblioteki. I choć dzisiaj ciężko jest przewidzieć kiedy (i czy w ogóle) będziemy mogli wrócić do pełnego funkcjonowa-

nia, jak przed pandemią, staraliśmy się w tym zamknięciu pozostać jednocześnie otwarci na potrzeby naszych Czytelników.

Dzięki darmowym kodom oferujemy Państwu dostęp do bazy Legimi, w której czeka na Was 60 tysięcy ebooków.

Znajdziecie tam tytuły ze wszystkich gałęzi literatury - od bajek i prozy przez poezję i literaturę naukową aż po poradniki. Baza jest na bieżąco aktualizowana, dzięki czemu mamy dostęp również do no-

wości, na które w formie tradycyjnej trzeba byłoby poczekać w wielotygodniowej kolejce. Bazy Legimi to ograniczenie nie dotyczy.

Jak uzyskać kod

Kod dostępu do Legimi można uzyskać, wysyłając maila z imieniem, nazwiskiem oraz numerem karty bibliotecznej WBP na adres internetowy: wypożyczalnia@wbp.opole.pl.

Co zrobić, jeżeli nie posiada się karty? Wystarczy wejść na stronę www.wbp.opole.pl,

wybrać z menu głównego zakładkę KONTO CZYTELNIKA, a następnie kliknąć ZAREJSTRUJ SIĘ i wypełnić formularz rejestracyjny.

Po uzyskaniu kodu dostępu do Legimi wystarczy wejść na stronę internetową www.legimi.pl/wbp_opole i założyć darmowe konto. Kod dostępu upoważnia do bezpłatnego korzystania z ebooków na dwóch urządzeniach równocześnie i przez 30 dni od momentu jego aktywacji. Po tym czasie wygasa, a kolejny można uzyskać po-

nownie, kontaktując się z wypożyczalnią WBP.

Z kodów Legimi w takiej formie można korzystać do końca grudnia 2020 roku lub do wyczerpania limitu stron przyznanych bibliotece.

Natomiast od nowego roku Wojewódzka Biblioteka Publiczna jako lider stanie na czele konsorcjum, w skład którego wchodzić będzie jeszcze 17 bibliotek publicznych województwa opolskiego. Tym samym baza Legimi będzie dostępna do wypożyczania również dla mieszkańców mniej-

szych miejscowości dzięki darmowemu (lecz limitowanemu, jeśli chodzi o ich liczbę) kodom dostępu.

Zachęcamy do korzystania z bazy Legimi i niecierpliwie oczekujemy momentu, gdy znów się spotkamy przy bibliotecznej ladzie.

© P

Legimi

Księgi Nogasiowe

Czytajcie, bo to ucztą

„Takie rzeczy, jaki kto ma szlafrok albo z jakiego kubka pije, to ja sobie pod powiekami zostawiam” – mówi w rozmowie dla Literackiego Sopotu Michał Nogaś, autor zbioru wywiadów *Z niejednej półki*.

Choć akurat o domowej garderobie Elizabeth Strout mógłby coś powiedzieć. Pisarka zapomniała bowiem o umówionym spotkaniu i otworzyła dziennikarzowi drzwi w szlafroku. Atmosfera zrobiła się swojska, rozmowa toczyła się przy kuchennym stole, tym samym, przy którym Strout tworzy swoje postaci. Lub raczej pozwalała im się tworzyć.

Pojawiła się w mojej głowie, gdy wyjmowałam naczynia ze zmywarki (...) Zobaczyłam ją nagle stojącą przy stole piknikowym na weselu swojego syna i mówiącą: „Najwyższa pora, by wszyscy już poszli do domu”. Z takiej wizji zrodziła się bestsellerowa opowieść o gniewnej Olive Kitteridge (tłum. Ewa Horodyska; *Wielka Literatura*), surowej nauczycielce, oschłej żonie i wymagającej matce. Jako pisarkę Strout najbardziej interesuje codzienność, dlatego tak łatwo nam odnaleźć siebie w jej książkach. Jesteśmy do siebie podobni znacznie bardziej, niż nam się wydaje – mówi.

Widać to również w wywiadach Nogasia. Bez względu na płęć jego rozmówców, pochodzenie, kolor skóry czy kraj, w którym mieszkają, jak leitmotiv powracają te same troski, lęki i problemy świata współczesnego. Jednym z nich jest katastrofa klimatyczna.

Rozmowa Nogasia z Jo Nesbo wokół jego powieści *Macbeth* (tł. Ilona Zimnicka; Wydawnictwo Dolnośląskie), będącej rekonstrukcją tragedii szekspirowskiej we współczesności, prowadzi do pytania:

O czym dzisiaj pisałby Szekspir? O katastrofie ekologicznej – odpowiada pisarz – *Bo jeśli coś może na serio odmienić oblicze planety, to jedynie ona.*

Margaret Atwood, autorka kultowej już *Opowieści podręcznej* (tł. Zofia Uhrynowska-Hanasz; *Wielka Literatura*) pyta: *Czy wycięliście już wszystkie drzewa w Polsce?*, a zdobywczyni Women's Prize for Fiction za *Połówkę żółtego słońca* (tł. Witold Kurylak; *Zysk i S-ka*) Chimamanda Ngozi Adichie przyznaje, że gdy usłyszała jak polski prezydent mówi, że węgiel to nasze narodowe złoto, to ją dosłownie zatkało. I dodaje: *Jakież to wszystko żenujące. Możemy się kłócić o ekonomię (...) ale o klimat?* Z kolei Jonathan Safer Foer mówi: *Nie przejdziemy przez życie na palcach i bokiem. Prędzej czy później każde z nas musi się opowiedzieć.* I choć przeprowadzona w 2017 roku rozmowa toczyła się wokół innych tematów, to za echo tych słów można uznać wydaną

niedawno w Polsce książkę Foera: *Klimat to my. Ratowanie planety zaczyna się przy śniadaniu* (tł. Andrzej Wojtasik; *Krytyka Polityczna*).

Większość wywiadów ukazała się na przestrzeni ostatnich lat w „Gazecie Wyborczej” czy w „Książkach. Magazynie do czytania”. Jednak niektóre powstały specjalnie na potrzeby tej książki. Jednym z nich jest wstrząsająca rozmowa z Bernardo Kucinkiem – brazylijskim pisarzem, potomkiem polskich Żydów – o tym jak to możliwe, że populści dochodzą do władzy w kraju pamiętającym dyktaturę i znikanie ludzi. A ma Kuciński optykę wyjątkową. Jedną z ofiar przeszłego reżimu była jego siostra, co opisał w *K. Relacja z pewnych poszukiwań* (tł. Zofia Stanisławska; *Clarusculo*). I ten głos zza oceanu niesie w sobie niepokojące podobieństwo zachodzących mechanizmów.

Tematów poruszonych przez Nogasia w rozmowach z pisarkami i pisarzami jest o wiele więcej, a zebrane razem i zamknięte w okładkach stanowią obraz współczesnego świata. To intelektualna podróż w głąb literatury i człowieka. I choć *Z niejednej półki* jest bez wątpienia sama w sobie wspaniałą lekturą, to jest też świetnym źródłem literackich tropów. W końcu to nikt inny jak Michał Nogaś od lat poleca nam tytuły tworzące kanon najlepszej współczesnej literatury. Czytajcie, bo ucztą.

Zarówno *Z niejednej półki* (wydawnictwo Agora, ilustracje Joanna Rusinek), książki wspomniane w artykule, jak i wiele innych tytułów autorstwa rozmówców Nogasia mogą Państwo wypożyczyć w Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej w Opolu (część jest również dostępna w bazie Legimi).
© ©

KALENDARIUM

27 LISTOPADA, 17.00

Spotkanie z Mariuszem Czubajem (DKK); online: youtube.com/wbpopole

*Biblioteka zastrzega sobie prawo do zmian w e-konwersacjach językowych.

28 LISTOPADA

Spotkanie dla dzieci Pan Poeta; spotkanie będzie udostępnione w formie nagrania na www.facebook.com/wbpopole oraz youtube.com/wbpopole

PONIEDZIAŁKI

19.00 - 20.00 - Online Polish with Elka for beginners (AO-A1)

WTORKI

19.00 - 20.00 Deutsch online mit Nina (B2/C1)
20.00 - 21.00 Grecki online z Malwiną (AO-A1)

30 LISTOPADA, 17.00

Spotkanie autorskie z Michałem Rusinkiem, promocja książki „Wihaister, czyli przewodnik po słowach pożyczonych”; online: www.facebook.com/wbpopole.

ŚRODY

15.00 - 16.00 Español en línea con Nuria (AO-A1)
16.00 - 17.00 L'italiano online con Giuseppe (B1/B2)
20.00 - 21.00 Le Français en ligne avec Łukasz (A1-B2)

1 GRUDNIA

Spotkanie z Leszkiem Koniańskim – spotkanie będzie udostępnione w formie nagrania na www.facebook.com/wbpopole oraz youtube.com/wbpopole.

CZWARTKI

18.00 - 19.00 Vocabulario y conversación en línea con Ilse (A2-B1).

NIEDZIELE

18.00 - 19.00 Online English with Julia & Jack (B1/B2).

Szczegóły na: <https://www.facebook.com/ObcojezycznaOpole/>

WYSTAWY

65-lecie Opolskiego Oddziału Związku Literatów Polskich

Galeria WuBePe, ul. Piastowska 20

Agatha Christie. Królowa zbrodni

Mała Galeria WBP, ul. Piastowska 18

E-KONWERSACJE JĘZYKOWE

Dla dorosłych czytelników na Zoomie (<https://www.facebook.com/ObcojezycznaOpole/>) *

Dyskusyjne Kluby Książki A. D. 2020

Rok 2020 niewątpliwie jest inny, niż lata ubiegłe. Koronawirus skutecznie wpłynął na nasze życie, plany, zachowanie. Swoje piętno, co zrozumiałe, odcisnął również na działalności Dyskusyjnych Klubów Książki.

Zamiast spotkań twarzą w twarz, rozmowy o książkach nierzadko trzeba było przenieść do świata wirtualnego, korzystając w tym celu z dobrodziejstw technologii. Jednak gdy tylko nadarzyła się ku temu okazja, klubowicze z wielką

chęcią udawali się do bibliotek, aby z zachowaniem wszelkich zasad bezpieczeństwa, móc podzielić się z innymi wrażeniami z przeczytanej lektury.

To pokazuje, jak ważną funkcję towarzyską i społeczną pełnią Kluby, oraz jak książka wspaniale potrafi łączyć. Nie mogło też zabraknąć spotkań autorskich. Czytelnicy mogli porozmawiać na żywo z Katarzyną Kobylarczyk, Ewą Kassalą, Katarzyną Wasilkowską, a online z Magdaleną Majcher, Anną Brzezińską i Stefanem Dardą.

Dużą popularnością cieszył się konkurs na „Najciekawszy Slaveface”. Nadesłane zdjęcia oddawały bardzo duże zaangażowanie ich autorów. Wykorzystywano różne rekwizyty, ciekawe tła, a nawet harmonizujące z okładką stylizacje kostiumowe.

Nie dziwi więc, że komisja konkursowa musiała mocno się natrudzić, aby wyłonić zwycięzców: DKK z Dylak (I miejsce), Jasienicy Dolnej (II miejsce) i z Oddziału Dziecięco-Młodzieżowego (III miejsce) działającego przy Miejskiej

Bibliotece Publicznej w Opolu.

Co przyniesie kolejny rok? Nie wiadomo. Jedno jest pewne – Kluby nadal będą istnieć, a ich członkowie nadal będą z pasją dyskutować o książkach.

© ©

Gdy biblioteka jest zamknięta

W związku z wprowadzonymi obostrzeniami i czasowym zamknięciem biblioteki do 28 grudnia przedłużony będzie termin zwrotu wypożyczonych zbiorów bez naliczania kary. Informacje o stanie kont czytelników udzielane są telefonicznie od poniedziałku do piątku w godz. 8.00-15.00 – telefony i adresy są dostępne na naszej stronie internetowej.

Bibliotekarze WBP mogą realizować Państwa kwerendy i zapytania bibliograficzne drogą elektroniczną. Możliwe jest także zamawianie skanów z księgozbioru podręcznego czy-

telni oraz Działu Informacyjno-Bibliograficznego. Prośby prosimy kierować na adres: informacja@wbp.opole.pl, tel. 77 40 66 426. Konwersacje językowe odbywają się online (szczegóły na Facebooku i na stronach oddziałów).

Zachęcamy też do korzystania z baz e-książek Legimi i IBUK Libra. Kody dostępu będą przesyłane po podaniu drogą elektroniczną imienia i nazwiska oraz numeru karty bibliotecznej: wypożyczalnia@wbp.opole.pl

O zmianach będziemy informować Państwa na naszej stronie oraz na profilu na Facebooku. © ©